

วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครูที่มีต่อการอบรมครูประจำการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์วิทยาลัยครูที่มีต่อการอบรมครูประจำการ

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครู มีความคิดเห็นต่อการอบรมครูประจำการไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ระหว่างภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2521 ในวิทยาลัยครู โดยสุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยครูที่เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี มี 29 แห่ง และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามกลุ่มวิทยาลัยครู ซึ่งมี 6 กลุ่ม โดยสุ่มเอา 50 เปอร์เซ็นต์ ของวิทยาลัยครูในแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครู ได้วิทยาลัยครูต่อไปนี้เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ

1. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ ได้แก่ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูพินลสงคราม วิทยาลัยครูนครสวรรค์
2. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูบุรีรัมย์

3. กลุ่มวิทยาลัยภาคกลาง ได้แก่ วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูพระนคร
ศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ

4. กลุ่มวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร ได้แก่ วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูสวน
สุนันทา วิทยาลัยครูธนบุรี

5. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก ได้แก่ วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้าน
จอมบึง

6. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ ได้แก่ วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช

ต่อจากนั้น ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มตัวอย่างประชากรจากวิทยาลัยครูทั้ง 16 แห่ง ซึ่ง
ประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ เพื่อนำมาใช้ในการวิจัย
โดยมีวิธีการจัดกลุ่มดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหาร คือผู้ปฏิบัติงานในวิทยาลัยครูทั้ง 16 แห่ง ในภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2521 ซึ่งได้แก่

1.1 อธิการ รองอธิการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าสำนักงานอธิการ ทุก
คนในวิทยาลัยครูที่สุ่มมา ได้จำนวน 128 คน

1.2 หัวหน้าภาควิชา สุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งชั้น (Stratified
Random Sampling) ตามคณะวิชา โดยสุ่ม 25 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนภาควิชาในแต่ละ
คณะวิชา ได้จำนวนทั้งสิ้น 96 คน

2. กลุ่มอาจารย์ คือผู้ที่ทำการสอนในวิทยาลัยครูทั้ง 16 แห่ง ในภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2521 โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) 1
คณะวิชา โดยสุ่ม 10 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนอาจารย์ในแต่ละคณะวิชา ได้จำนวนทั้งสิ้น
240 คน

รวมประชากรที่เป็นผู้บริหารและอาจารย์ที่เกี่ยวข้องในการวิจัยทั้งสิ้น 464 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความเข้าใจและความคิดเห็น ประกอบด้วย แบบเลือกตอบ (Check list) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

การสร้างแบบสอบถาม การสร้างแบบสอบถามดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าก่อนการสร้างแบบสอบถาม ก่อนสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอบรมครูประจำการจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย และสอบถามจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการอบรมครูประจำการ ภายใต้อำนาจแนะนำและช่วยเหลือของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. สร้างแบบสอบถาม เมื่อได้ศึกษาค้นคว้าจนมองเห็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามแล้ว จึงได้สร้างแบบสอบถามขึ้น โดยกำหนดลักษณะของแบบสอบถาม กำหนดขอบเขตและบรรจุเนื้อหา ตามแนวทางที่ได้ศึกษาค้นคว้ามา โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพของการอบรมครูประจำการของวิทยาลัยครูในปัจจุบัน

3. เมื่อสร้างแบบสอบถามแล้ว ได้นำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูพระนคร และวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา

4. หลังจากทดลองใช้แล้ว ได้นำมาปรับปรุงใหม่ โดยปรับปรุงข้อความให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบ (Check list)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามความเข้าใจของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครูที่มีต่อการอบรมครูประจำการในเรื่อง หลักการอบรมครูประจำการ การดำเนินการอบรมครูประจำการ หลักสูตรการอบรมครูประจำการ การจัดการเรียนการสอนในการอบรมครูประจำการ การประเมินผลการอบรมครูประจำการ ลักษณะคำถามในส่วนนี้ให้เลือกตอบ คำตอบใดคำตอบ

หนึ่ง คือ 1. ใช่ 2. ไม่ใช่ 3. ไม่ทราบ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครูที่มีต่อการอบรมครูประจำการ ลักษณะคำถามในส่วนนี้เหมือนกับส่วนที่ 2 แต่ให้ประเมินค่า ซึ่งมีระดับน้ำหนักให้เลือก 4 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยนี้ ผู้วิจัยปฏิบัติ 2 วิธีคือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ วิทยาลัยครูจันทเกษม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา และวิทยาลัยครูธนบุรี ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครูเหล่านั้นด้วยตนเอง และให้ตัวแทนซึ่งเป็นอาจารย์ในวิทยาลัยครูนั้น ๆ เป็นผู้แจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และกำหนดวันที่จะไปรับแบบสอบถามคืนจากตัวแทนด้วยตนเอง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ เป็นการเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช และวิทยาลัยครูสงขลา

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้นจำนวน 367 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.09 ทั้งรายละเอียดในตารางที่ 1 และที่ 2

ตารางที่ 1
ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู

กลุ่มวิทยาลัยครู	ผู้บริหาร			อาจารย์			รวม		
	จำนวน ที่ส่ง	จำนวน ที่รับคืน	รอย ละ	จำนวน ที่ส่ง	จำนวน ที่รับคืน	รอย ละ	จำนวน ที่ส่ง	จำนวน ที่รับคืน	รอย ละ
ภาคเหนือ	42	34	80.95	45	41	91.11	87	75	86.21
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42	33	78.57	45	34	75.56	87	67	77.01
ภาคกลาง	42	35	83.33	45	41	91.11	87	76	87.36
กรุงเทพมหานคร	42	30	71.42	45	33	73.33	87	63	72.41
ภาคตะวันตก	28	20	71.43	30	23	76.67	58	43	74.14
ภาคใต้	28	20	71.43	30	23	76.67	58	43	74.13
รวม	224	172	76.97	240	195	81.25	464	367	79.09

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า จากแบบสอบถามที่แจกไปให้กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 464 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้บริหาร ร้อยละ 76.79 อาจารย์ร้อยละ 81.25 กลุ่มวิทยาลัยครูที่ส่งแบบสอบถามคืนมากที่สุดคือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง คือร้อยละ 87.46 รองลงไปได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ คือร้อยละ 86.21 และได้รับแบบสอบถามคืนน้อยที่สุดคือ กลุ่มวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร คือร้อยละ 72.41 สรุปแล้วได้รับแบบสอบถามคืนและสามารถวิเคราะห์ได้จำนวน 367 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 79.09

ตารางที่ 2
ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามวิทยาลัยครู

วิทยาลัยครู	ผู้บริหาร			อาจารย์			รวม		
	จำนวน ที่ส่ง	จำนวน ที่รับคืน	ร้อยละ	จำนวน ที่ส่ง	จำนวน ที่รับคืน	ร้อยละ	จำนวน ที่ส่ง	จำนวน ที่รับคืน	ร้อยละ
เชียงใหม่	14	9	64.29	15	14	93.33	29	23	79.31
พินลสงคราม	14	12	85.71	15	12	80.00	29	24	82.76
นครสวรรค์	14	13	92.86	15	15	100	29	28	96.55
มหาสารคาม	14	11	78.57	15	10	66.67	29	21	72.41
อุบลราชธานี	14	11	78.57	15	12	80.00	29	23	79.31
บุรีรัมย์	14	11	78.57	15	12	80.00	29	23	79.31
เทพสตรี	14	13	92.86	15	15	100	29	28	96.55
พระนครศรีอยุธยา	14	13	92.86	15	14	93.33	29	27	93.10
เพชรบุรีวิทยาลัยการณ	14	9	64.29	15	12	80.00	29	21	72.41
จันทระเกษม	14	11	78.57	15	11	73.33	29	22	75.86
สวนสุนันทา	14	11	78.57	15	12	80.00	29	23	79.31
ธนบุรี	14	8	57.14	15	10	66.67	29	18	62.06
นครปฐม	14	11	78.57	15	13	86.67	29	24	82.76
หมู่บ้านจอมบึง	14	9	64.29	15	10	66.67	29	19	65.52
นครศรีธรรมราช	14	9	64.29	15	10	73.33	29	20	68.97
สงขลา	14	11	78.57	15	12	80.00	29	23	79.31
รวม	224	172	76.79	240	195	81.25	464	367	79.09

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยครูที่ได้รับแบบสอบถามคืนมากที่สุดคือ วิทยาลัยครูนครสวรรค์ และวิทยาลัยครูเทพสตรี คือร้อยละ 96.55 รองลงไปคือวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา คือร้อยละ 93.10 วิทยาลัยครูที่ได้รับแบบสอบถามคืนน้อยที่สุดคือ วิทยาลัยครูธนบุรี คือร้อยละ 62.02 สรุปแล้วได้รับแบบสอบถามคืนมาและสามารถวิเคราะห์ได้ จากผู้บริหาร 172 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.79 จากอาจารย์ 195 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.25 รวมทั้งสิ้น 367 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 79.09

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 367 ฉบับ มาทำการวิเคราะห์ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percent) และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percent) และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ Z - test

ในการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) นั้น ได้กำหนดค่าน้ำหนักมาตราส่วนดังนี้

เห็นค่ายอย่างยิ่ง	ให้คะแนนเท่ากับ	4
เห็นค่าย	ให้คะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นค่าย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นค่ายอย่างยิ่ง	ให้คะแนนเท่ากับ	1

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. หาค่าร้อยละ จากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. หาค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่ามัธยิมเลขคณิต

$\sum fX$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล¹

3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\sum \frac{fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล²

¹ ประคอง กรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 40-41.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

4. หาค่าอัตราส่วนวิกฤต

$$z_{\alpha} = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)^2}}$$

เมื่อ $\bar{x}_1$ = ค่ามัธยฐานเลขคณิตของผู้บริหาร

$\bar{x}_2$ = ค่ามัธยฐานเลขคณิตของอาจารย์

$\sqrt{(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)^2}$ = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน¹

---

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, (กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 88-89.